Euroopa Parlament
2014-2019

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2016/0222(COD)

12.4.2017

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (uuesti sõnastatud)
(COM(2016)0465 – C8-0323/2016 – 2016/0222(COD))

Arvamuse koostaja: Brando Benifei

LÜHISELGITUS

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kavandatava reformi eesmärk on välja kujundada jätkusuutlikum, õiglasem ja terviklikum ELi rändepoliitika, mis rajaneb vastutuse õiglase jagamise ja liikmesriikidevahelise solidaarsuse põhimõttel.

Vastuvõtunõuete kvaliteet on määrava tähtsusega enneolematul hulgal saabuvate varjupaigataotlejate ja pagulaste võimaluste suurendamiseks, et saabujaid tulemuslikult integreerida ja vähendada nende sõltuvust vastuvõtvast riigist. Kogu protsessi jätkusuutlikkus sõltub aga mitmest kesksest elemendist, nagu hästitoimiv õigusraamistik ja tõhus haldamine, nii riiklike kui ka Euroopa tasandi poliitiliste ja institutsionaalsete toimijate otsustav poliitiline tahe, sotsiaalne sidusus, kaasatus ning meie riikide sotsiaal-majanduslik heaolu.

Seda silmas pidades peavad kõik uued vastuvõtueeskirjad olema tulevikukindlad, s.t kavandatud toimima väljaspool hädaolukorra loogikat, mis on olnud siiani pagulaskriisile reageerimise aluseks. See on vajalik selleks, et luua tingimused, mis aitaksid pikas perspektiivis muuta integratsiooniprobleemi ühiskonnale võimaluseks ja ressursiks. Samas peavad reformid olema realistlikud ja olevikukindlad, s.t suutma vajalikul määral arvesse võtta Euroopa makromajanduslikku olukorda pärast aastaid kestnud kriisi.

Arvamuse koostaja arvates tuleks käesolevas tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuses anda üldhinnang selle kohta, kas eespool nimetatud tingimused on käsitletavas seadusandlikus ettepanekus piisavalt tasakaalustatud, ning pakkuda vajaduse korral kohandusi. See hinnang on ainult osaliselt positiivne.

Arvamuse koostaja väljendab heameelt komisjoni esitatud kaugeleulatuvate ettepanekute paketi üle seoses juurdepääsuga tööhõivele. Rahvusvahelise kaitse taotlejate jaoks tööturule juurdepääsu läve alandamine kuuele kuule on oluline edasiminek praeguste reeglitega võrreldes ja see on kooskõlas Euroopa Parlamendi seisukohaga, mida parlament väljendas oma resolutsioonis pagulaste kaasamise ja tööturule integreerimise kohta. Samuti toetab arvamuse koostaja liikmesriikide ergutamist kõnealust juurdepääsu veelgi kiirendama, mis annab taotlejatele head eeldused integreerumiseks. Seevastu ei poolda arvamuse koostaja võimalust keelduda juurdepääsu andmisest, kui taotlejate suhtes kohaldatakse kiirendatud menetlust ning seega põhjendamatu taotluse eeldust. Selline säte rikuks tema arvates Genfi konventsiooni artiklit 3 ja selle põhimõtet. Samuti peab arvamuse koostaja tervitatavaks täpsustusi seoses vajadusega tagada, et niisugune juurdepääs on tõhus, ning teeb ettepaneku teksti täiendada, tuues esile mõned peamised liikmesriikides täheldatud piiravad tingimused, nimelt sektori ja tööajaga seotud piirangud ja liigsed haldustoimingud.

Uued sätted erivajadustega vastuvõtu taotlejate kohta parandavad praegust olukorda väga olulisel määral ning arvamuse koostaja toetab täielikult kõiki ettepanekuid, mis on suunatud selle tagamisele, et liikmesriigid hindaksid süstemaatiliselt, kas taotlejal on vastuvõtu erivajadused või mitte.

Negatiivse poole pealt on arvamuse koostaja kindlalt vastu meetmetele, mis on suunatud teisese rände vähendamisele, keeldudes andmast rahvusvahelise kaitse taotlejatele materiaalseid vastuvõtutingimusi juhul, kui nad ei viibi läbivaadatavate varjupaigaeeskirjade kohaselt nende taotluse läbivaatamise eest vastutavas liikmesriigis. Arvamuse koostaja leiab,

et see tähendab võrreldes praegusega pagulaste õiguste vastuvõetamatut vähendamist, mis on selgelt vastuolus Euroopa Kohtu kohtupraktikaga. Peale selle näib see viitavat, et teisese rände põhjuseks on peamiselt liikmesriigiti erinev vastuvõtunõuete kvaliteet. Vastuvõtunõudeid tuleb tõesti kogu ELis parandada. Teisese rände määravaks teguriks näib siiski olevat ühelt poolt liikmesriikide sotsiaal-majandusliku olukorra, nende pakutavate tööhõivevõimaluste ja nende teenuste üldise kvaliteedi ning teiselt poolt pagulaste individuaalsete varjupaigaeelistuste vaheline tugev seos. Mõned riigid on ebaproportsionaalsel määral puutunud kokku geograafilistel põhjustel saabujatega, kannatades samal ajal ning samuti ebaproportsionaalselt majanduskriisi mõju all, mille tulemusel kahanesid vastuvõtumeetmeteks kättesaadavad riiklikud vahendid. Suur töötuse määr ja kehvad sotsiaal-majanduslikud olud liikmesriigis on takistuseks reformi eesmärgi saavutamisele, kuna vähendavad taotlejate integreerumise väljavaateid. Samuti võib see suurendada tööturul konkurentsi kodanike ja ELi kodanikega, mis võib veelgi suurendada sisserändevastaseid meeleolusid. Püüd tõkestada teisest rännet, võttes varjupaigataotlejate suhtes karistava lähenemisviisi, süvendaks juba niigi keerulist olukorda, mitte ei tagaks rändevoogude korrakohast haldamist. Aruka ja funktsionaalse lahenduse asemel väga keerukale probleemile näib selline lähenemisviis osutavat jätkuvale vastastikuse usalduse puudumisele ja soovimatusele luua tõeliselt õiglane ja euroopalik varjupaigasüsteem.

Ehkki see jääb uuestisõnastamise ulatusest välja, teeb arvamuse koostaja ettepaneku muuta kinnipidamiseeskirju: alaealisi ja saatjata alaealisi ei tohi ühelgi juhul kinni pidada.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi aluseks on süsteem, millega määratakse kindlaks rahvusvahelise kaitse taotlejate eest vastutav liikmesriik, ning varjupaigamenetlusi, vastuvõtutingimusi ja -korda ning rahvusvahelise kaitse saajate õigusi käsitlevad ühised nõuded. Hoolimata olulistest edusammudest, mida on tehtud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi arendamisel, esineb kasutatavates menetlusliikides, taotlejatele võimaldatavates vastuvõtutingimustes, varjupaigataotluste rahuldamise määrades ja rahvusvahelise kaitse saajatele antava kaitse liikides liikmesriigiti endiselt suuri	(3) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi aluseks on süsteem, millega määratakse kindlaks rahvusvahelise kaitse taotlejate eest vastutav liikmesriik, ning varjupaigamenetlusi, vastuvõtutingimusi ja -korda ning rahvusvahelise kaitse saajate õigusi käsitlevad ühised nõuded. Hoolimata olulistest edusammudest, mida on tehtud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi arendamisel, esineb kasutatavates menetlusliikides, taotlejatele võimaldatavates vastuvõtutingimustes, varjupaigataotluste rahuldamise määrades ja rahvusvahelise kaitse saajatele antava kaitse liikides liikmesriigiti endiselt suuri

erinevusi. Need erinevused on ***olulised teisese rände ajendid ja*** töötavad vastu eesmärgile tagada kõikide taotlejate ***võrdne kohtlemine*** olenemata sellest, kus kohas liidus nad kaitset taotlevad.

erinevusi. Need erinevused ***koos asjaoluga, et eri liikmesriikides*** on ***makromajanduslik ja tööturu olukord väga erinev,*** töötavad vastu eesmärgile tagada kõikide taotlejate ***jaoks ühtlustatud vastuvõtutingimused,*** olenemata sellest, kus kohas liidus nad kaitset taotlevad.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Vastuvõtutingimused on liikmesriikides endiselt väga erinevad nii vastuvõtusüsteemi korralduselt kui ka taotlejate suhtes tagatavate nõuete poolest. Mõnes liikmesriigis pidevalt esinevad probleemid taotlejate väärikat kohtlemist tagavatest vastuvõtunõuetest kinnipidamisega on aidanud kaasa sellele, et ebaproportsionaalselt suur koormus jääb nende väheste liikmesriikide kanda, kes pakuvad üldjuhul soodsaid vastuvõtutingimusi, kuid tunnevad siis survet nende piiramiseks. Kõiki liikmesriike hõlmavad sobival tasandil kehtestatud ***võrdsemad*** vastuvõtunõuded aitavad kaasa taotlejate väärikamale kohtlemisele ja õiglasemale jaotamisele kogu ELis.	(5) Vastuvõtutingimused on liikmesriikides endiselt väga erinevad nii vastuvõtusüsteemi korralduselt kui ka taotlejate suhtes tagatavate nõuete poolest. Mõnes liikmesriigis pidevalt esinevad probleemid taotlejate väärikat kohtlemist tagavatest vastuvõtunõuetest kinnipidamisega on aidanud kaasa sellele, et ebaproportsionaalselt suur koormus jääb nende väheste liikmesriikide kanda, kes pakuvad üldjuhul soodsaid vastuvõtutingimusi, kuid tunnevad siis survet nende piiramiseks. ***Samal ajal puutuvad kõige suurema surve all olevad liikmesriigid kokku ebaproportsionaalselt suure rändajate ja varjupaigataotlejate hulgaga, mis seab vastuvõtuvõimalused tugeva surve alla ja tekitab ohu, et pakutavate tingimuste kvaliteet jätkuvalt halveneb.*** Kõiki liikmesriike hõlmavad sobival tasandil kehtestatud ***ühtlustatumad*** vastuvõtunõuded aitavad kaasa taotlejate väärikamale kohtlemisele ja õiglasemale jaotamisele kogu ELis.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(8) Kui taotleja viibib mõnes muus liikmesriigis kui selles, kus ta on kohustatud viibima määruse (EL) nr XXX/XXX (Dublin määrus) kohaselt, ei peaks taotlejal olema õigust artiklites 14 ja 17 osutatud vastuvõtutingimustele.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(11) Tagamaks, et taotlejad teavad, millised on kõrvalehoidmise tagajärjed, peaksid liikmesriigid taotlejaid teavitama ühetaoliselt ja võimalikult kiiresti ning hiljemalt siis, kui taotleja esitab taotluse, kõikidest vastuvõtutingimustega seotud kohustustest, mida nad peavad täitma, sh millistes olukordades võidakse materiaalseid vastuvõtutingimusi ja mis tahes hüvesid piirata.	(11) Tagamaks, et taotlejad teavad, millised on kõrvalehoidmise tagajärjed, peaksid liikmesriigid taotlejaid teavitama ühetaoliselt ja võimalikult kiiresti ning hiljemalt siis, kui taotleja esitab taotluse, kõikidest vastuvõtutingimustega seotud kohustustest, mida nad peavad täitma, sh millistes olukordades võidakse materiaalseid vastuvõtutingimusi ja mis tahes hüvesid piirata. ***Liikmesriigid peavad andma seda teavet vajaduse korral asjakohase suulise ja kirjaliku tõlke abil, nii et taotlejad saavad täielikult aru ja on teadlikud oma õigustest ja õiguslikest nõuetest, mida nad peavad järgima.***

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Ühtlustatud ELi normid taotlejatele väljaantavate dokumentide kohta teevad taotlejate jaoks liidus ebaseaduslikult liikumise keerukamaks. ***On vaja täpsustada, et liikmesriigid peaksid taotlejatele andma reisidokumendi välja üksnes tõsistel humanitaarsetel või***	(12) Ühtlustatud ELi normid taotlejatele väljaantavate dokumentide kohta teevad taotlejate jaoks liidus ebaseaduslikult liikumise keerukamaks. ***Reisidokumentide kehtivus*** peaks piirduma nende välja andmise aluseks oleva ***põhjuse*** ja kestusega. ***Selline põhjus võib olla*** näiteks

muudel mõjuvatel põhjustel. Samuti peaks ***reisidokumentide kehtivus*** piirduma nende välja andmise aluseks oleva ***eesmärgi*** ja kestusega. ***Tõsisteks humanitaarseteks põhjusteks võiks*** näiteks ***lugeda seda, kui taotlejal on vaja*** reisida teise riiki ravi saamiseks või külastada sugulasi konkreetsetel juhtudel, nt raskelt haige lähisugulase ***külastamiseks*** või lähisugulaste pulma või matustele ***minekuks***. Muud ***mõjuvad*** põhjused võivad hõlmata olukordi, kui tööturule lubatud taotlejatel tuleb reisida tööalaselt, kui taotlejatel on vaja reisida õppekava raames või kui alaealised reisivad koos kasuperekonnaga.

taotleja vajadus reisida teise riiki ravi saamiseks või külastada sugulasi konkreetsetel juhtudel, nt raskelt haige lähisugulase ***külastamine*** või lähisugulaste pulma või matustele ***minek***. Muud põhjused võivad hõlmata olukordi, kui tööturule lubatud taotlejatel tuleb reisida tööalaselt, kui taotlejatel on vaja reisida õppekava raames või kui alaealised reisivad koos kasuperekonnaga.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) ***Taotlejatel ei ole õigust valida, millises liikmesriigis kaitset taotleda. Taotleja peab*** rahvusvahelist kaitset ***taotlema*** liikmesriigis, mille kaudu ta esmalt sisenes, või seadusliku viibimise korral liikmesriigis, kus ta seaduslikult viibib või elab***. Seda kohustust eiranud taotleja puhul*** on ***pärast määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt vastutava liikmesriigi kindlaks määramist*** vähem tõenäoline, et tal lubatakse jääda liikmesriiki, kus sooviavaldus esitati***, mistõttu suureneb põgenemise tõenäosus. Tema asukohta tuleks seetõttu hoolega jälgida***.	(13) ***Taotleja puhul***, ***kes ei ole teadlikult taotlenud*** rahvusvahelist kaitset liikmesriigis, mille kaudu ta esmalt sisenes, või seadusliku viibimise korral liikmesriigis, kus ta seaduslikult viibib või elab***,*** on vähem tõenäoline, et tal lubatakse jääda liikmesriiki, kus sooviavaldus esitati.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Asjaolu, et taotleja on varem põgenenud teise liikmesriiki, on taotleja põgenemise ohu hindamisel oluline tegur. Selleks, et välistada, et taotleja põgeneb uuesti pärast tagasisaatmist liikmesriiki, kus ta on kohustatud viibima, ja tagada, et ta oleks pädevate asutuste jaoks kättesaadav, tuleks tema asukohta hoolikalt jälgida.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(16) Avaliku huvi või avaliku korraga seotud ***põhjustel või taotleja rahvusvahelise kaitse taotluse menetluse kiireks toimetamiseks ja tõhusaks jälgimiseks, määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] alusel vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetluse kiireks toimetamiseks ja tõhusaks jälgimiseks või selleks, et tulemuslikult takistada taotleja põgenemist,*** peaksid liikmesriigid vajaduse korral määrama taotlejale konkreetse elukoha, nt majutuskeskus, eramu, korter, hotell või muud taotlejate majutamiseks kohandatud ruumid. ***Selline otsus võib olla vajalik, et tulemuslikult takistada taotleja põgenemist eelkõige juhtudel, kui taotleja ei ole täitnud järgmisi kohustusi: esitanud sooviavaldust liikmesriigis, mille kaudu ta esmalt ebaseaduslikult või seaduslikult sisenes; jäänud liikmesriiki, kus ta on kohustatud viibima; või juhul, kui taotleja on pärast teise liikmesriiki põgenemist tagasi saadetud liikmesriiki, kus ta on kohustatud viibima.*** Juhtudel, kui taotlejal on õigus materiaalsetele vastuvõtutingimustele, peaks ***nende võimaldamise eeldus olema*** ka ***see, et***	(16) Avaliku huvi või avaliku korraga seotud ***nõuetekohaselt põhjendatud mõjuvatel põhjustel*** peaksid liikmesriigid vajaduse korral ***olema võimelised*** määrama taotlejale konkreetse elukoha, nt ***avatud*** majutuskeskus, eramu, korter, hotell või muud taotlejate majutamiseks kohandatud ruumid. Juhtudel, kui taotlejal on õigus materiaalsetele vastuvõtutingimustele, peaks ***need võimaldama*** ka ***taotlejale***, ***kes*** elab määratud elukohas.

taotleja elab määratud elukohas.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(18) Kõik taotleja liikumisvabadust piiravad otsused peavad lähtuma asjaomase isiku käitumisest ja konkreetsest olukorrast, võttes arvesse kõiki taotlejate vastuvõtu erivajadusi ja proportsionaalsuse põhimõtet. Taotlejaid tuleb nõuetekohaselt sellistest otsustest ja nende järgimata jätmise tagajärgedest teavitada.	(18) Kõik taotleja liikumisvabadust piiravad otsused peavad ***alati olema pädevate ametiasutuste poolt põhjendatud ning*** lähtuma asjaomase isiku käitumisest ja konkreetsest olukorrast, võttes arvesse kõiki taotlejate vastuvõtu erivajadusi ja proportsionaalsuse põhimõtet. Taotlejaid tuleb nõuetekohaselt sellistest otsustest ja nende järgimata jätmise tagajärgedest teavitada.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(19) Arvestades raskeid tagajärgi, mida põgenemine või põgenemise oht taotleja jaoks kaasa toob, tuleks põgenemise tähendus määratleda selliselt, et hõlmatud oleks nii tahtlik tegevus kohaldatava varjupaigamenetluse vältimiseks kui ka faktilised asjaolud, mille puhul isik ei ole püsivalt pädevatele ametiasutustele kättesaadav***, mh seetõttu, et lahkub territooriumilt, kus ta on kohustatud viibima***.	(19) Arvestades raskeid tagajärgi, mida põgenemine või põgenemise oht taotleja jaoks kaasa toob, tuleks põgenemise tähendus määratleda selliselt, et hõlmatud oleks nii tahtlik tegevus kohaldatava varjupaigamenetluse vältimiseks kui ka faktilised asjaolud, mille puhul isik ei ole püsivalt pädevatele ametiasutustele kättesaadav.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(30) Liikmesriigid peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisel püüdma täielikult tagada lapse parimate huvide ja perekonna ühtsuse põhimõtete täitmise vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste hartale, ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsioonile ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile. Vastuvõtutingimusi on vaja kohandada alaealiste eriolukorda silmas pidades, sõltumata sellest, kas nad on saatjata või koos perekonnaga, võttes nõuetekohaselt arvesse nende turvalisust, füüsilist ja emotsionaalset heaolu ning ***võimaldades vastuvõtutingimusi*** viisil, mis ***soodustaks*** alaealiste ***üldist arengut***.	(30) Liikmesriigid peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisel püüdma täielikult tagada lapse parimate huvide ja perekonna ühtsuse põhimõtete täitmise vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste hartale, ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsioonile ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile. Vastuvõtutingimusi on vaja kohandada alaealiste eriolukorda silmas pidades, sõltumata sellest, kas nad on saatjata või koos perekonnaga, võttes nõuetekohaselt arvesse nende turvalisust, ***eluaset ja toitumist,*** füüsilist ja emotsionaalset heaolu ning ***haridust, ja seda kõike tuleks võimaldada*** viisil, mis ***aitab tõhusalt kaasa*** alaealiste ***üldisele arengule***.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 30 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(30 a) Saatjata alaealisi tuleks nende liidus viibimise ajal kohaselt kaitsta, eelkõige tuleb saatjata lapsed nende maaletulekul identifitseerida, nad registreerida, teha esmane riskihindamine ja tagada nende suunamine asjaomaste lastekaitseteenistuste juurde.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(31) Liikmesriigid peavad tagama, et taotlejad saavad vajalikke tervishoiuteenuseid, mis hõlmaksid	(31) Liikmesriigid peavad tagama, et taotlejad saavad vajalikke tervishoiuteenuseid, mis hõlmaksid

vähemalt vältimatu abi ning haiguste, sh raskete vaimsete häirete põhiravi. Selleks et arvestada rahvatervise probleemidega haiguste ennetamisel ja kaitsta üksiktaotlejate tervist, peaks taotlejate jaoks tervishoiuteenuste kättesaadavus hõlmama ka ennetavat ravi, nt vaktsineerimisi. Liikmesriigid võivad rahvatervisega seotud põhjustel nõuda, et taotlejad läbiksid arstliku läbivaatuse. Arstliku läbivaatuse tulemused ei tohiks mõjutada rahvusvahelise kaitse taotluste hindamist, mis tuleks kooskõlas määrusega (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus] alati teha objektiivselt, erapooletult ning iga isiku kohta eraldi.	vähemalt ***rasedusega seotud arstiabi, seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenused,*** vältimatu abi ning haiguste, sh raskete vaimsete häirete põhiravi. Selleks et arvestada rahvatervise probleemidega haiguste ennetamisel ja kaitsta üksiktaotlejate tervist, peaks taotlejate jaoks tervishoiuteenuste kättesaadavus hõlmama ka ennetavat ravi, nt vaktsineerimisi. Liikmesriigid võivad rahvatervisega seotud põhjustel nõuda, et taotlejad läbiksid arstliku läbivaatuse. Arstliku läbivaatuse tulemused ei tohiks mõjutada rahvusvahelise kaitse taotluste hindamist, mis tuleks kooskõlas määrusega (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus] alati teha objektiivselt, erapooletult ning iga isiku kohta eraldi.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(32) ***Käesoleva direktiiviga taotlejale antud õigust materiaalsetele vastuvõtutingimustele võib teatavates olukordades piirata, nt juhul kui taotleja on põgenenud liikmesriigist, kus ta on kohustatud viibima, teise liikmesriiki. Siiski peaks liikmesriigid*** igas olukorras tagama taotlejatele tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja inimväärse elatustaseme kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja ÜRO lapse õiguste konventsiooniga, eelkõige seeläbi, et kantakse hoolt taotleja toimetuleku ja põhivajaduste eest nii füüsilise turvalisuse ja väärikuse kui ka inimestevaheliste suhete mõistes, võttes nõuetekohaselt arvesse rahvusvahelist kaitset taotleva isiku ja tema perekonna või hooldaja paratamatut haavatavust. Nõuetekohaselt tuleb arvestada ka taotlejatega, kellel on vastuvõtu erivajadused. ***Arvestada*** tuleb	(32) ***Liikmesriigid peaksid*** igas olukorras tagama taotlejatele tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja inimväärse elatustaseme kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja ÜRO lapse õiguste konventsiooniga, eelkõige seeläbi, et kantakse hoolt taotleja toimetuleku ja põhivajaduste eest nii füüsilise turvalisuse ja väärikuse kui ka inimestevaheliste suhete mõistes, võttes nõuetekohaselt arvesse rahvusvahelist kaitset taotleva isiku ja tema perekonna või hooldaja paratamatut haavatavust. Nõuetekohaselt tuleb arvestada ka taotlejatega, kellel on vastuvõtu erivajadused. ***Liikmesriikidel*** tuleb ***arvestada*** laste erivajadustega, eriti pidades silmas lapse õigust ja ***juurdepääsu haridusele***, ***samuti tervishoiu- ja lastehoiuteenuste kättesaadavust***. Arvesse tuleb võtta soolist vägivalda kogenud

laste erivajadustega, eriti pidades silmas lapse õigust ***haridusele*** ja ***tervishoiuteenuste kättesaadavust. Kui alaealine viibib mõnes muus liikmesriigis kui selles, kus ta on kohustatud viibima, peaksid liikmesriigid alaealise vastutavasse liikmesriiki üleandmist oodates tagama talle juurdepääsu sobivale õppetegevusele.*** Arvesse tuleb võtta soolist vägivalda kogenud naiste erivajadusi, sh seeläbi, et varjupaigamenetluse eri etappides tagatakse arstiabi, õigusabi ja sobiva traumanõustamise ja psühhosotsiaalse hoolduse kättesaadavus.	naiste erivajadusi, sh seeläbi, et varjupaigamenetluse eri etappides tagatakse arstiabi, õigusabi ja sobiva traumanõustamise ja psühhosotsiaalse hoolduse kättesaadavus. ***Arvesse tuleks võtta asjaolu, et iga varjupaigataotleja võib olla kogenud füüsilist vägivalda, sh seksuaalset vägivalda ja/või vaimset traumat, ja vajab seetõttu asjakohast hoolet.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(34) Taotlejate iseseisva toimetuleku soodustamiseks ja suurte erinevuste vähendamiseks liikmesriikide vahel on hädavajalik sätestada selged eeskirjad taotlejate tööturule juurdepääsu kohta ja tagada, et selline juurdepääs oleks tegelik, mis tähendab, et ei kehtestata tingimusi, mis tegelikkuses taotlejaid töö otsimisel takistaksid. Oma riigi või liidu teiste kodanike või asjaomases liikmesriigis seaduslikult elavate kolmanda riigi kodanike eelistamiseks kasutatavad tööturutestid ei tohiks takistada taotlejate tegelikku juurdepääsu tööturule ning nende testide kasutamisel ei tohiks kahjustada kohaldatavate ühinemisaktide asjakohastes sätetes väljendatud põhimõtet eelistada liidu kodanikke.	(34) Taotlejate iseseisva toimetuleku soodustamiseks ja suurte erinevuste vähendamiseks liikmesriikide vahel on hädavajalik sätestada selged eeskirjad taotlejate tööturule juurdepääsu kohta ja tagada, et selline juurdepääs oleks tegelik, mis tähendab, et ei kehtestata tingimusi, ***sealhulgas sektori ja tööajaga seotud piiranguid või ülemäära rangeid haldustoiminguid,*** mis tegelikkuses taotlejaid töö otsimisel takistaksid. ***Samuti peaksid liikmesriigid võtma meetmeid, et rahvusvahelise kaitse taotlejate tööturule sisenemine ei toimuks palkade vähendamise kaudu, mis võiks omakorda esile kutsuda palgadumpingu. Taotlejate integreerimise väljavaadete ja iseseisva toimetuleku parandamiseks tuleks rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise päevast alates soodustada nende kohest juurdepääsu tööturule ja keelekursustele.*** Oma riigi või liidu teiste kodanike või asjaomases liikmesriigis seaduslikult elavate kolmanda riigi kodanike eelistamiseks kasutatavad tööturutestid ei

	tohiks takistada taotlejate tegelikku juurdepääsu tööturule ning nende testide kasutamisel ei tohiks kahjustada kohaldatavate ühinemisaktide asjakohastes sätetes väljendatud põhimõtet eelistada liidu kodanikke.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(35) Tööturule juurdepääsu andmise maksimaalne tähtaeg tuleks ühtlustada sisulise läbivaatamise menetluse kestusega. Taotlejate integreerimise väljavaadete ja iseseisva toimetuleku parandamiseks julgustatakse varast juurdepääsu tööturule olukorras, kui taotlus on tõenäoliselt põhjendatud, sh juhul kui selle läbivaatamine on prioriteetne kooskõlas määrusega (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus]. Liikmesriigid peaksid seega kaaluma selle ajavahemiku lühendamist nii palju kui võimalik, et juhul kui taotlus on tõenäoliselt põhjendatud, tagada taotlejate juurdepääs tööturule hiljemalt kolm kuud pärast taotluse esitamise kuupäeva. Siiski ei peaks liikmesriigid andma tööturule juurdepääsu taotlejatele, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus ei ole tõenäoliselt põhjendatud ja vaadatakse läbi kiirendatud menetluses.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(36) ***Kodanikega võrdsele kohtlemisele tuginedes peaks taotlejatel*** pärast tööturule juurdepääsu saamist ***olema samad õigused.***	(36) ***Taotlejaid tuleks*** pärast tööturule juurdepääsu saamist ***kohelda töötingimuste suhtes kodanikega võrdselt, sealhulgas***

Töötingimused peaksid hõlmama vähemalt palka ja töölt ***vabastamist***, töötervishoiu ja tööohutuse ***nõudeid***, ***tööaega*** ja ***puhkust***, võttes arvesse kehtivaid kollektiivlepinguid. Taotlejatel peaks olema ka õigus ühinemis- ja liitumisvabaduse, hariduse ja kutseõppe, kutsekvalifikatsiooni tunnustamise ja sotsiaalkindlustusega seonduvale võrdsele kohtlemisele.	***palga*** ja töölt ***vabastamise***, töötervishoiu ja tööohutuse ***nõuete***, ***tööaja*** ja ***puhkuse suhtes***, võttes arvesse kehtivaid kollektiivlepinguid. Taotlejatel peaks olema ka õigus ühinemis- ja liitumisvabaduse, hariduse ja ***tööhõivega seotud täiskasvanutele mõeldud koolitusvõimaluste, sealhulgas keeleõppe ja oskuste täiendamise koolituskursuste ning praktilise töökogemuse, tööhõiveametite nõustamisteenuste,*** kutseõppe, kutsekvalifikatsiooni tunnustamise ja sotsiaalkindlustusega seonduvale võrdsele kohtlemisele.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(39) Kuna taotlejate viibimine võib osutuda ajutiseks ja piiramata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1231/2010, peaks liikmesriikidel olema võimalik jätta taotlejate ja oma kodanike võrdse kohtlemise kohaldamisalast välja perehüvitised ja töötushüvitised ning piirata võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamist ka hariduse ja kutseõppe puhul. Ka õigust ühinemis- ja liitumisvabadusele võib piirata seeläbi, et välistatakse taotlejate osalemine teatavate organite juhtimises ja ametnikuna töötamine.	***välja jäetud***

Selgitus

Võttes piirangute aluseks taotlejate riigis viibimise võimaliku ajutise iseloomu, ei võimalda see varjupaigataotlejatele – kes on kogu nende taotluste läbivaatamise ajal eeldatavad pagulased – samas olukorras välisriigi kodanikele tagatavat soodsaimat kohtlemist ja on vastuolus pagulasseisundi konventsiooni artikliga 17.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 10

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(10) „põgenemine“ – ***tegevus, mille käigus taotleja*** varjupaigamenetlusest kõrvale hoidmiseks ***kas lahkub territooriumilt, kus ta on kohustatud määruse (EL) nr XXX/XXX[32] [Dublini määrus] kohaselt viibima, või ei ole*** pädevate ametiasutuste või kohtu jaoks ***kättesaadav***;	(10) „põgenemine“ – ***taotleja tahtlik tegevus*** varjupaigamenetlusest kõrvale hoidmiseks ***ning*** pädevate ametiasutuste või kohtu jaoks ***kättesaamatuks muutumiseks***;
[32] ELT C […], […], lk […].	[32] ELT C […], […], lk […].

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(11) „põgenemise oht“ – konkreetse juhtumi puhul esinevad põhjused, mis tuginevad siseriiklikus õiguses kindlaks määratud objektiivsetele kriteeriumidele ja annavad alust oletada, et taotleja võib põgeneda;	(11) „põgenemise oht“ – konkreetse juhtumi puhul esinevad ***spetsiifilised*** põhjused, mis tuginevad ***kooskõlas Euroopa Liidu Varjupaigaameti suunistega*** siseriiklikus õiguses kindlaks määratud objektiivsetele ***ja spetsiifilistele*** kriteeriumidele ja annavad alust oletada, et taotleja võib põgeneda;

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) „vastuvõtu erivajadustega taotleja“ – taotleja, kes vajab käesolevas direktiivis sätestatud õiguste kasutamiseks ja selles sätestatud kohustuste täitmiseks spetsiaalseid tagatisi, nagu taotlejad, kes on	(13) „vastuvõtu erivajadustega taotleja“ – taotleja, kes vajab käesolevas direktiivis sätestatud õiguste kasutamiseks ja selles sätestatud kohustuste täitmiseks spetsiaalseid tagatisi, nagu taotlejad, kes on

alaealised, saatjata alaealised, puudega inimesed, eakad inimesed, rasedad, alaealiste lastega üksikvanemad, inimkaubanduse ohvrid, raske haigusega isikud, vaimse tervise probleemidega isikud ning piinamise või vägistamise ohvrid või isikud, kelle suhtes on tarvitatud muud jõhkrat psühholoogilist, füüsilist või seksuaalset vägivalda, nagu naiste suguelundite moonutamine.	alaealised, saatjata alaealised, puudega inimesed, eakad inimesed, rasedad, alaealiste lastega üksikvanemad, inimkaubanduse ohvrid, raske haigusega isikud, ***vaimsete häiretega ja*** vaimse tervise probleemidega isikud ning piinamise või vägistamise ohvrid või isikud, kelle suhtes on tarvitatud muud jõhkrat psühholoogilist, füüsilist või seksuaalset vägivalda, nagu naiste suguelundite moonutamine.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid teatavad taotlejatele niipea kui võimalik ja hiljemalt siis, kui taotlejad esitavad rahvusvahelise kaitse taotluse, mis tahes kehtestatud hüvistest ning vastuvõtutingimustega seotud kohustustest, mida nad peavad täitma . Nad peavad ***taotlejale antavas teabes eraldi märkima, et nagu sätestatud käesoleva direktiivi artiklis 17a, ei ole taotlejal õigust sama direktiivi artiklites 14–17 sätestatud vastuvõtutingimustele muus liikmesriigis kui selles, kus ta on kohustatud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt viibima*** .	Liikmesriigid teatavad taotlejatele niipea kui võimalik ja hiljemalt siis, kui taotlejad esitavad rahvusvahelise kaitse taotluse, ***vähemalt*** mis tahes kehtestatud hüvistest ning vastuvõtutingimustega seotud kohustustest, mida nad peavad täitma. Nad peavad ***lisaks taotlejatele esitama kogu asjakohase teabe oluliste vastuvõtutingimuste võimaliku asendamise, vähendamise või äravõtmise kohta, nagu on sätestatud käesoleva direktiivi artiklis 19***.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid annavad taotlejatele reisidokumendi ***üksnes tõsistel humanitaarsetel*** või ***muudel mõjuvatel põhjustel, mis nõuavad taotleja viibimist mõnes teises riigis***. Reisidokumendi kehtivus on piiratud väljaandmise aluseks	Liikmesriigid annavad taotlejatele reisidokumendi ***viivitamata, kui taotleja viibimine mõnes teises liikmesriigis on vajalik, eelkõige näiteks seetõttu, et taotlejal on vaja reisida teise riiki ravi saamiseks*** või ***külastada sugulasi***

oleva eesmärgi ja kestusega.	***konkreetsetel juhtudel**, nt raskelt haige lähisugulase külastamiseks või lähisugulaste pulma või matustele minekuks. Muud sellised põhjused võivad hõlmata olukordi, kui tööturule lubatud taotlejatel tuleb reisida töö tõttu, kui taotlejatel on vaja reisida õppekava raames või kui alaealised reisivad koos kasuperekonnaga*. Reisidokumendi kehtivus on piiratud väljaandmise aluseks oleva eesmärgi ja kestusega.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Liikmesriigid ei kehtesta taotlejatele enne neile käesoleva direktiivi kohaste õiguste andmist tarbetuid ja ebaproportsionaalseid dokumentidega soetud nõudeid või muid haldusnõudeid üksnes seetõttu, et nad on rahvusvahelise kaitse taotlejad.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriigid ***määravad*** vajaduse korral mis tahes järgmisel põhjusel kindlaks taotleja elukoha konkreetses ***kohas***:	2. Liikmesriigid ***võivad määrata*** vajaduse korral***, proportsionaalselt ja nõuetekohaselt põhjendatult,*** mis tahes järgmisel põhjusel kindlaks taotleja elukoha ***avatud vastuvõtukeskuses või*** konkreetses ***majutuses***:

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d – taane 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
– selliste taotlejate puhul, kes ei ole täitnud taotlemise kohustust liikmesriigis, mille kaudu nad esmalt sisenesid, nagu on määratletud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] artikli [4 lõikes 1], ***ja*** on reisinud ilma piisava põhjenduseta teise liikmesriiki ***ja esitanud sooviavalduse seal***, või	– selliste taotlejate puhul, kes ei ole ***tahtlikult*** täitnud taotlemise kohustust liikmesriigis, mille kaudu nad esmalt sisenesid, nagu on määratletud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] artikli [4 lõikes 1], ***või*** on reisinud ilma piisava põhjenduseta teise liikmesriiki, või

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d – taane 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
– selliste taotlejate puhul, kes on pärast ***teise liikmesriiki*** põgenemist tagasi saadetud liikmesriiki, kus nad peavad viibima määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt.	– selliste taotlejate puhul, kes on pärast põgenemist tagasi saadetud liikmesriiki, kus nad peavad viibima määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid tagavad taotlejale juurdepääsu tööturule hiljemalt kuus kuud pärast rahvusvahelise kaitse taotluse sisseandmise kuupäeva***, kui pädev asutus ei ole haldusotsust teinud ja see viivitus ei ole tingitud taotluse esitajast***.	Liikmesriigid tagavad taotlejale juurdepääsu tööturule hiljemalt kuus kuud pärast rahvusvahelise kaitse taotluse sisseandmise kuupäeva.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kui liikmesriik on kiirendanud rahvusvahelise kaitse taotluse sisulist läbivaatamist määruse (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus] artikli [40 lõike 1] punktide [a–f] alusel, ei anta tööturule juurdepääsu.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1 a. Liikmesriigid võimaldavad taotlejatele tegeliku juurdepääsu keelekursustele alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise päevast, et neid integreerida ja lasta neil täielikult kasutada oma kvalifikatsiooni ning sellega panustada ühiskonda.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – punkt 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1 b. Liikmesriikidel soovitatakse pakkuda taotlejatele ja asutustele asjakohast koolitust tööõigusalaste õigusaktide ja mittediskrimineerimise kohta, et vältida ärakasutamist töökohal deklareerimata töö ja muude äärmusliku tööalase ärakasutamise vormide kaudu ning et vältida diskrimineerimist alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise päevast.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
b) ühinemis- ja liitumisvabadus ning õigus kuuluda töötajate või tööandjate organisatsiooni või kutseühingusse või mis tahes organisatsiooni, mis ühendab teataval tegevusalal tegutsevaid isikuid, sealhulgas õigus selliste organisatsioonide pakutavatele eelistele, ilma et see piiraks avalikku korda ja julgeolekut käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohaldamist;	b) ühinemis- ja liitumisvabadus ning õigus kuuluda töötajate või tööandjate organisatsiooni või kutseühingusse või mis tahes organisatsiooni, mis ühendab teataval tegevusalal tegutsevaid isikuid, sealhulgas õigus selliste organisatsioonide pakutavatele ***õigustele ja*** eelistele, ilma et see piiraks avalikku korda ja julgeolekut käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohaldamist;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	c a) haridus ja tööhõivega seotud koolitusvõimalused täiskasvanutele, sh koolitus oskuste täiendamiseks ja praktilise töökogemuse pakkumine;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	d a) juurdepääs tööturuasutuste haridus- ja kutsealase nõustamise teenustele;

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 2 – punkt ii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
ii) kooskõlas käesoleva lõike punktiga c haridusele ja kutseõppele, mis on otseselt seotud konkreetse tööalase tegevusega;	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 2 – punkt iii

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
iii) kooskõlas käesoleva lõike punktiga e, välistades perehüvitised ja töötushüvitised, ilma et see piiraks määrust (EL) 1231/2010.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Punktides ii ja iii viidatud võrdse kohtlemise piiranguid ei kohaldata alaealistele, alaealiste laste vanematele ning seaduslikele või tavapärastele peamistele hooldajatele.

Selgitus

Applying the restrictions set out in paragraph 3, points (ii) and (iii) of art. 15 to minors (or parents of minors and legal or customary primary caregivers, with a subsequent impact on minors) would amount to discrimination under the UN Convention on the Rights of the Child (art. 2(1) [non-discrimination] combined with articles 26(1) and (2) [right to social security] and 28(1)(b) [right to equal access to vocational education]."Article 2 1. States Parties shall respect and ensure the rights set forth in the present Convention to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child's or his or her parent's or legal guardian's race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status. „Article 26 1. States Parties shall recognise the right for every child to benefit from social security, including social insurance, and shall take the necessary measures to achieve the full realization of this right in accordance with their national law. 2. The benefits should, where

appropriate, be granted, taking into account the resources and the circumstances of the child and persons having responsibility for the maintenance of the child…“ „Article 28 1. States Parties recognise the right of the child to education, and with a view to achieving this right progressively and on the basis of equal opportunity, they shall, in particular: (b) Encourage the development of different forms of secondary education, including general and vocational education, make them available and accessible to every child, and take appropriate measures such as the introduction of free education and offering financial assistance in case of need;“

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Kui taotlejatele on antud kooskõlas lõikega 1 juurdepääs tööturule, tagavad liikmesriigid, et taotleja dokumendis, millele on osutatud määruse (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus] artiklis [29], oleks märgitud, et taotlejal on lubatud teha tasustatavat tööd.	***välja jäetud***

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5 a. Kui taotlejale on vastavalt lõikele võimaldatud juurdepääs tööturule, tagab liikmesriik ka selle, et taotlejat teavitatakse kirjalikult ja temale mõistetavas keeles tööalastest õigustest, mis tal on vastavalt siseriiklikule õigusele.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1 a. Alaealiste ja alaealiste lastega perekondade jaoks peavad materiaalsed

vastuvõtutingimused tagama ka lapse füüsiliseks, vaimseks, hingeliseks, kõlbeliseks ja sotsiaalseks arenguks piisava elatustaseme. Kooskõlas mittediskrimineerimise põhimõttega on alaealistel ja alaealiste lastega perekondadel, kes kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, juurdepääsuõigus samadele pereteenustele, mida saavad kasutada kodakondsust omavad lapsed ja lastega perekonnad.

Selgitus

Laste puhul ei tohi piirduda üksnes sellise elatustaseme võimaldamisega, mis tagab neile elatise ja kaitseb nende tervist; neil on õigus elatustasemele, mis toetab nende arengut (füüsilist, vaimset, hingelist jne), mis võimaldab neil planeerida oma tulevikku [ÜRO lapse õiguste konventsiooni artikkel 27].

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. ***Taotleja vahendite hindamisel, taotlejalt materiaalsete vastuvõtutingimuste kulude täieliku või osalise kandmise või*** kooskõlas lõikega 4 tagasimaksmise nõudmisel järgivad liikmesriigid proportsionaalsuse põhimõtet***.*** ***Liikmesriigid arvestatavad*** taotleja konkreetset olukorda ***ning*** vajadust austada tema väärikust või isikupuutumatust, sh taotleja vastuvõtu erivajadusi. Liikmesriigid tagavad igas olukorras, et taotlejale võimaldatav elatustase on toimetulekuks piisav ning kaitseb tema füüsilist ja vaimset tervist.	5. ***Taotlejalt*** kooskõlas lõikega 4 tagasimaksmise nõudmisel järgivad liikmesriigid proportsionaalsuse põhimõtet ***ning arvestavad*** taotleja konkreetset olukorda ***ja*** vajadust austada tema väärikust või isikupuutumatust, sh taotleja vastuvõtu erivajadusi. Liikmesriigid tagavad igas olukorras, et taotlejale võimaldatav elatustase on toimetulekuks piisav ning kaitseb tema füüsilist ja vaimset tervist.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 9 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kõnealused erinevad tingimused peavad igas olukorras tagama kõikidele taotlejatele tervishoiuteenuste kättesaadavuse kooskõlas artikliga 18 ja ***inimväärse*** elatustaseme.	Kõnealused erinevad tingimused peavad igas olukorras tagama kõikidele taotlejatele tervishoiuteenuste kättesaadavuse kooskõlas artikliga 18 ja ***piisava*** elatustaseme.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikkel 17a	***välja jäetud***
Vastuvõtutingimused muus liikmesriigis kui selles, kus taotleja on kohustatud viibima	
1. Taotlejal ei ole õigust käesoleva direktiivi artiklites 14–17 sätestatud vastuvõtutingimustele muus liikmesriigis kui selles, kus ta on kohustatud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt viibima.	
2. Liikmesriigid tagavad kõikidele taotlejatele inimväärse elatustaseme.	
3. Liikmesriigid tagavad määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt vastutavasse liikmesriiki üleandmist ootavale alaealisele juurdepääsu sobivale õppetegevusele.	

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid tagavad, et taotlejad saavad***, olenemata sellest, kus nad on kohustatud määruse (EL) nr XXX/XXX***	1. Liikmesriigid tagavad, et taotlejad saavad ***vajalikke füüsilise ja vaimse tervishoiu teenuseid***, mis hõlmavad

[Dublini määrus] kohaselt viibima, vajalikke tervishoiuteenuseid, mis hõlmavad vähemalt ***vältimatu*** abi ning haiguste, sh raskete vaimsete häirete põhiravi.	vähemalt ***vältimatut*** abi ning haiguste, sh raskete vaimsete häirete põhiravi.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Kui taotleja on kohustatud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] kohaselt nende territooriumil viibima, siis võivad liikmesriigid lõikes 2 kirjeldatud olukordades	1. Pädeva ametiasutuse otsuse kohaselt võivad liikmesriigid lõikes 2 kirjeldatud olukordades

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt g

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
g) ei ole täitnud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] artikli [4 lõikes 1] sätestatud kohustust ***ning on*** reisinud ilma piisava põhjenduseta teise liikmesriiki ***ja esitanud sooviavalduse seal*** või	g) ei ole täitnud määruse (EL) nr XXX/XXX [Dublini määrus] artikli [4 lõikes 1] sätestatud kohustust ***võion tahtlikult*** reisinud ilma piisava põhjenduseta teise liikmesriiki või

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	g a) on tõsiselt rikkunud selle liikmesriigi õiguskorda, kus ta rahvusvahelise kaitse taotluse esitas, või

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt h

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
h) on pärast ***teise liikmesriiki*** põgenemist tagasi saadetud.	h) on pärast põgenemist tagasi saadetud.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid võtavad niipea ***kui võimalik ja hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates hetkest***, kui saatjata alaealine on avaldanud soovi rahvusvahelise kaitse saamiseks, meetmeid tagamaks, et saatjata alaealist esindaks ja abistaks eestkostja , et tal oleks võimalik kasutada käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi. Neid ülesandeid võib täita määruse (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus] artikli [22] kohaselt määratud eestkostja. Saatjata alaealist teavitatakse viivitamata eestkostja määramisest. Kui eestkostjaks on määratud organisatsioon, nimetab ta isiku, kes vastutab asjaomase saatjata alaealise suhtes selle eestkostja ülesannete täitmise eest käesoleva direktiivi kohaselt. Eestkostja järgib oma ülesannete täitmisel artikli 22 lõikes 2 osutatud lapse parimate huvide põhimõtet, tal on selleks vajalikud teadmised ning teda ei ole lastega seotud kuritegude või väärtegude eest arvele võetud. Artikli 22 lõike 2 punktis b osutatud alaealise heaolu ja sotsiaalse arengu tagamiseks vahetatakse eestkostjana tegutsevat isikut üksnes vajaduse korral. Organisatsioone või isikuid, kelle huvid on vastuolus või võivad olla vastuolus saatjata alaealise huvidega, eestkostjaks ei määrata.	Liikmesriigid võtavad niipea, kui saatjata alaealine on avaldanud soovi rahvusvahelise kaitse saamiseks, meetmeid tagamaks, et saatjata alaealist esindaks ja abistaks eestkostja, et tal oleks võimalik kasutada käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi. Neid ülesandeid võib täita määruse (EL) nr XXX/XXX [menetluste määrus] artikli [22] kohaselt määratud eestkostja. Saatjata alaealist teavitatakse viivitamata eestkostja määramisest. Kui eestkostjaks on määratud organisatsioon, nimetab ta isiku, kes vastutab asjaomase saatjata alaealise suhtes selle eestkostja ülesannete täitmise eest käesoleva direktiivi kohaselt. Eestkostja järgib oma ülesannete täitmisel artikli 22 lõikes 2 osutatud lapse parimate huvide põhimõtet, tal on selleks vajalikud teadmised ning ***ta saab pidevat ja asjakohast koolitust ning*** teda ei ole ***karistusregistris, eelkõige*** lastega seotud ***mis tahes*** kuritegude või väärtegude eest***,*** arvele võetud***. Pärast nimetamist vaatab pädev asutus eestkostja karistusregistri regulaarselt läbi, et tuvastada võimalikku kokkusobimatust tema rolliga***. Artikli 22 lõike 2 punktis b osutatud alaealise heaolu ja sotsiaalse arengu tagamiseks vahetatakse eestkostjana tegutsevat isikut üksnes

vajaduse korral. Organisatsioone või isikuid, kelle huvid on vastuolus või võivad olla vastuolus saatjata alaealise huvidega, eestkostjaks ei määrata.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Selleks, et kaitsta saatjata alaealisi ärakasutamise ja inimkaubanduse eest, identifitseerivad liikmesriigid saatjata lapsed nende maaletulekul, registreerivad nad, teevad esmase riskihindamise ja tagavad, et need lapsed suunatakse asjaomaste lastekaitseteenistuste juurde.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid tagavad, et ***üht eestkostjat ei määrata samal ajal vastutama ebaproportsionaalsel arvul*** alaealiste eest, ***mille tõttu eestkostja ei suudaks*** oma ülesandeid tulemuslikult täita. Liikmesriigid nimetavad ametisse üksused või isikud, kelle ülesanne on regulaarselt kontrollida, kas eeskostjad täidavad oma ülesandeid rahuldavalt. Need üksused või isikud on ka pädevad läbi vaatama kaebusi, mis saatjata alaealised on oma eeskostja vastu sisse andnud.	Liikmesriigid tagavad, et ***eestkostjad pannakse korraga vastutama kohase ja piiratud hulga saatjata*** alaealiste eest, ***et nad suudaksid*** oma ülesandeid tulemuslikult täita. Liikmesriigid nimetavad ametisse üksused või isikud, kelle ülesanne on regulaarselt kontrollida, kas eeskostjad täidavad oma ülesandeid rahuldavalt. Need üksused või isikud on ka pädevad läbi vaatama kaebusi, mis saatjata alaealised on oma eeskostja vastu sisse andnud. ***Selleks tuleb saatjata alaealistele anda lapsesõbralikus vormis ja neile arusaadavas keeles teavet selle kohta, kes need üksused või isikud on ning kuidas esitada kaebusi oma eestkostja vastu konfidentsiaalselt ja turvaliselt.***

Selgitus

When mentioning the necessary expertise the guardian should have, it is important to specify, as the Reception Directive does, that such expertise be aimed at enabling the guardian to perform his or her duties in the best interests of the child. Such expertise needs to be combined with appropriate and continuous training provided by the competent authorities. That the candidate to a position of guardianship hasn't a verified record of child-related crimes or offences is not enough. Other crimes or offences should also lead to discard a candidate, as the guardian is responsible for the overall well-being of the unaccompanied minor and should thus be a person of unblemished integrity. Even after appointment, regular checks of his/her criminal record are made necessary by the sensitive nature of the role. The expression „a disproportionate number" leaves too much room for interpretation, which may lead to misuses. Need to be more prescriptive: the expression „adequate and limited number of unaccompanied minors" has this objective. The addition at the end of the subparagraph of paragraph 1 aims at encouraging and enabling children to participate in and contribute to the monitoring of guardianship systems.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 29 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2 a. Liikmesriigid pakuvad asjakohast koolitust ja toetust töötajatele, kes tõenäoliselt puutuvad kokku tööturule sisenevate taotlejate võimalike füüsilise ja vaimse tervise vajadustega.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (uuesti sõnastatud)
Viited	COM(2016)0465 – C8-0323/2016 – 2016/0222(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 15.9.2016
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	EMPL 15.9.2016
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Brando Benifei 9.9.2016
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	28.2.2017 22.3.2017
Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 37 –: 9 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Maria Arena, Georges Bach, Deirdre Clune, Tania González Peñas, Paloma López Bermejo, Csaba Sógor, Helga Stevens, Neoklis Sylikiotis, Anders Primdahl Vistisen, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Pilar Ayuso, Sergio Gaetano Cofferati, Andrejs Mamikins

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

37	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Yana Toom, Renate Weber
GUE/NGL	Tania González Peñas, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis, Gabriele Zimmer
PPE	Pilar Ayuso, Georges Bach, Deirdre Clune, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor
S&D	Maria Arena, Guillaume Balas, Brando Benifei, Sergio Gaetano Cofferati, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Andrejs Mamikins, Emilian Pavel, Maria João Rodrigues, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Jean Lambert, Tatjana Ždanoka

9	–
ECR	Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Anders Primdahl Vistisen
ENF	Mara Bizzotto, Dominique Martin, Joëlle Mélin
NI	Lampros Fountoulis

4	0
ALDE	Martina Dlabajová
EFDD	Laura Agea
PPE	David Casa, Romana Tomc

Kasutatud tähised:
+ : poolt
– : vastu
0 : erapooletu